

Biološko dinamična metoda pridelovanja hrane (12)

Biodinamika in sadjarstvo

Za sadno drevje še bolj kot za druge kulturne rastline velja, da ga brez nenehne človekove skrbi ne more biti. Človek drevo poseje in vzgaja kot semenjak ali ga razmnožuje vegetativno, s potikanjem vejic. Skrbi, da se dobro razvije koreninski sistem, da dobi drevo zdravo, čvrsto deblo, in cepi pravo sorto. Z obrezovanjem lepo oblikuje krono drevesa in z gnojenjem daje pravo spodbudo za dobro letino.

Moderno sadjarstvo se od tradicionalnega, kakršno je bilo še pred 50-imi leti, bistveno razlikuje. Na semenjaki vzgojenega sadnega drevja z visokimi debli je vse manj. Vzgoja mladih sadik in pridelovanje sadja se dogaja v drevesnicah in na plantažah, kjer so drevo bistveno prilagodili potrebam tehnologije. Drevesa so vegetativno razmnožena, od začetka gnojena z mrtvim mineralnim gnojilom in preventivno škropljena, tako da ostajajo nizka. Hitro prihajajo v rodnost, njihova življenjska doba je 4-krat do celo 10-krat krajša in naenkrat imamo opraviti s stalnimi boleznimi sadnega drevja in škodljivci.

Moderen način dela s sadnim drevjem plačujejo torej drevesa z vse slabšim zdravjem.

Korenjakov, visokih po deset metrov s prav tako globokimi koreninami, ki so doživeli starost človeka, med modernim sadnim drevjem ne srečamo več. Upravičeno si moramo zastaviti vprašanje, ali današnji, potrebam sadjarjev prikrojeni način sadjarstva sploh lahko ohrani sadno drevje za bodočnost, pa tudi, ali smemo biti ob tem ravnodušni.

Kako pa s sadjem biodinamiki?

Da sadno drevo ostane zdravo in obilno rodi, je najpomembnejši način vzgoje mladih sadik. Za ohranjanje sadnega drevja ne smemo zanemariti klasično vzgojenih visokodebelnih seme-

Star travniški sadovnjak

njakov. Oblikovanje močnih korenin je temeljnega pomena za vsako rastlino, za sadno drevje pa še posebej. Gnojenje z mineralnimi gnojili prav zato ni primerno. Posebnost pri biodinamiki je gnojenje s prepariranimi komposti, škropljenje s pripravki gnoj iz roga in kremen iz roga ter nanašanje premaza na debela in debelejšje veje ali škropljenje s pasto za drevje.

Rudolf Steiner je omenjal, naj gledamo na les kot na nakopičeno zemljo, na kateri rastejo enoletnice v obliki listov in plodov. In da je pri vseh olesenelih kulturnih rastlinah, torej tudi pri sadnem drevju, pomembno negovati štiri sokove, ki so dejavni v rastlini: sok zemlje, sok lesa, sok življenja in kambij.

Tem Steinerjevim zahtevam biodinamika v celoti zadošča. Če moderni sadjarji škropijo svoje sadno drevje tudi

po dvajsetkrat na leto s strupi, zmore biodinamika pridelati enake količine, toda neprimerno boljšega (in upravičeno dražjega) sadja brez strupov.

V ilustracijo primer, o katerem nam je poročal dipl. ing. Claudio Casera, od države Italije plačan svetovalec za biodinamične sadjarje iz Bolzana:

»Pri biodinamičnem sadjarju se pojavijo rdeči pajek. Kaj storiti? Bolj ali manj smo vajeni razmišljati, da je v tem primeru potrebno narediti nekaj proti škodljivcu. Toda biodinamika se ukvarja pretežno s salutogenezo in ima tako boljši uspeh. Torej ne strupi, temveč pomoč k še boljšemu zdravju: sadjar v enem tednu jabolane dodatno škropi enkrat z gnojem iz roga in trikrat s kremenom iz roga. Čez teden dni o rdečem pajku ni ne duha ne sluha.«

Kako radi imamo v vrtu svojo češnja in vsaj kakšno jabolano! Zakaj se ne bi naučili delati z njimi tako, da bodo ostale zdrave?

PREMAZ ZA DEBLO

Ko drevje odvrže liste, je čas, da pod krono drevesa potrosimo kompost in naredimo premaz za deblo, ki obnavlja kambij drevesa. Steiner pravi, da se v kambij odtisnejo sile zvezd, iz katerih potem rastejo plodovi.

Za premaz potrebujemo 1/3 kravjeka zdrave krave, 1/3 sirotke in 1/3 glin. Lahko dodamo malo pripravka iz kravjeka po Marie Thun ali malo čaja iz preslice. Deblo najprej ostrgamo in očistimo z žičnato ščetko, nato pa vse sestavine premaza premešamo in nanesemo s čopičem na deblo in veje.

Meta Vrhunc

Informacije:

01/754 07 43, www.ajda-vrzedenc.si